

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก
เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ประจำปีการศึกษา 2553
จำนวน 22 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 736 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane กำหนดความคลาดเคลื่อน 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้
(สุรศักดิ์ อมรรัตน์ศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 127)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่เรายอมให้เกิดขึ้น

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{736}{1 + 736(.05)^2} \\ &= 259 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 736 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 259 คน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 260 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มเชิงชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตาราง 1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก

ชื่อโรงเรียน	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนเมืองนครนายก	18	6
2. โรงเรียนนครนายกวิทยาคม	131	47
3. โรงเรียนนวมราชานุสรณ์	66	23
4. โรงเรียนปิยะชาติพัฒนา	62	22
5. โรงเรียนสาริกา	16	5
6. โรงเรียนปากพลีวิทยาการ	27	10

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
7. โรงเรียนบ้านนา “นายกพิทยากร”	92	32
8. โรงเรียนเลขธรรมกิตติ์วิทยาคม	17	6
9. โรงเรียนเขาเพิ่มนารีผล	18	6
10. โรงเรียนองครักษ์	66	23
11. โรงเรียนภัทรพิทยากร	24	9
12. โรงเรียนวัดวัดเกาะกา	17	6
13. โรงเรียนวัดธรรมปัญญา	15	5
14. โรงเรียนวัดสันตยาราม	33	11
15. โรงเรียนบ้านคงวิทยาการ	23	8
16. โรงเรียนบ้านโคกสว่าง	16	5
17. โรงเรียนบ้านเขาต่องกล้อง	13	4
18. โรงเรียนวัดหนองรี	20	7
19. โรงเรียนบ้านเขาคิน (แสงสว่างวิทยา)	15	5
20. โรงเรียนชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ	21	7
21. โรงเรียนวัดประสิทธิเวช	23	8
22. โรงเรียนวัดบ้านพริก	16	5
รวม	736	260

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากทฤษฎี เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองของบุคลากรในองค์กรต่าง ๆ ภายใต้วัดอุปประสงค์การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด นครนายก ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว ภาวะเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว ภาวะหนี้สิน สาเหตุที่ก่อ หนี้สิน กลุ่มวิชาที่สอน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (checklist) มีจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 45 ข้อ ได้แก่ ความต้องการในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 15 ข้อ ความต้องการในด้านทักษะวิชาชีพด้านคหกรรมศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ และด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์จำนวน 15 ข้อแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
ต้องการมาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
ต้องการปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
ต้องการน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

วิธีสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาชีพการงานอาชีพคหกรรมศาสตร์
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความต้องการตามวิธีการของลิเคอร์ทแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงและให้ข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาเนื้อหาความในข้อคำถามว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อ (สมบุญ สूरียวงศ์, สมจิตรา เรืองศรี และเพ็ญศรี เศรษฐวงศ์, 2544, หน้า 154) ซึ่งข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับข้าราชการครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายแต่มีลักษณะเหมือนกันจำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 30 คน

6. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (สมบุญ สूरียวงศ์, สมจิตรา เรืองศรี และเพ็ญศรี เศรษฐวงศ์, 2544, หน้า 154) และใช้เกณฑ์การยอมรับที่ .70 โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

สูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$a = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

k = จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมรายบุคคล

7. นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เรียนท่านผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปยังผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 17-24 มกราคม 2554 หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ จึงไปเก็บแบบสอบถามกลับคืน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 260 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100.00
3. การรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (percentage) ของข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก
2. หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ระดับความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านทฤษฎีของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2538, หน้า 101)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
4.50-5.00	มีระดับความต้องการมากที่สุด
3.50-4.49	มีระดับความต้องการมาก

2.50-3.49	มีระดับความต้องการปานกลาง
1.50-2.49	มีระดับความต้องการน้อย
1.00-1.49	มีระดับความต้องการน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านทฤษฎีของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ดังนี้ กรณีเปรียบเทียบระหว่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดของครอบครัว ภาวะหนี้สิน และกลุ่มวิชาที่สอน ใช้สถิติ t test แบบ Independent และกรณีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และสาเหตุที่ก่อหนี้สิน ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé's method) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ระดับ .05